ABRAHÁMSKE NOVINY

ROČNÍK 22 **Cena 1 eur** **júl 2025**

Dobré ráno ľuďom, ktorí napriek všetkým problémom dokážu stále vidieť veci pozitívnym spôsobom.
Dobré ráno tým, ktorí dokážu byť darom pre ľudí, ktorých stretnú.
Dobré ráno čestným a úprimným ľuďom, ktorí si myslia, že všetci ostatní sú tiež takí.
Dobré ráno spontánnym ľuďom milujúcim pravdu.
Dobré ráno tým, ktorí majú vždy vlastnú tvár.
Dobré ráno ľuďom, ktorí sa tešia na objatie a úsmev.
Dobré ráno skromným ľuďom, ktorí svojou krehkosťou ukazujú svoju silu.
Dobré ráno ľuďom, ktorí aj keď sú smutní, vždy majú úsmev, aby ho darovali ostatným.
Dobré ráno ľuďom, ktorí majú slovo povzbudenia pre tých, čo majú problémy.
Dobré ráno a krásny začiatok každého dňa všetkým, priatelia.

Často sa nám spoja veci, ktoré akoby odjakživa k sebe patrili. Pre mnohých malých aj veľkých Abrahámčanov je takýmto spojením naša škôlkarská pani učiteľka, riaditeľka Julka a Abrahámska škôlka. Akoby boli nerozlučne spojené a predsa, po dlhých rokoch prichádza nová etapa. Julka odchádza do dôchodku. Julka, ktorá s pochopením a láskou vychováva už druhú generáciu malých Abrahámčanov. Ďakujeme, Julka, za to, že si medzi nami strávila významnú etapu svojho života, bojovala za našu škôlku a deti, nie vždy si to mala ľahké.
Je náročné starať sa o svoje dieťa, vnúča, ale mať na starosti vyše 40 takýchto drobcov, to chce odvahu, neskutočnú trpezlivosť a zodpovednosť a aj za to Vás, všetky pani učiteľky, obdivujem. Julka, ty si to vždy zvládala s ľahkosťou a hlavne láskou. Deti Ťa vždy milovali.

Aj vďaka Tebe, Julka, abrahámske deti vedeli recitovať, spievať, zahrať divadielko, svojím programom ste nás vždy potešili na oslavách Dňa matiek, posedení seniorov, obecných dňoch, ale i nespočetných akciách organizovaných MŠ pre rodičov a príbuzných detí. V neposlednom rade treba vyzdvihnúť aj to, že z našej škôlky deti prichádzali do školy vždy dobre pripravené.

A tiež Julka, ako šéfka s autoritou, ale aj s priateľským prístupom k spolupracovníkom. Ten správny kolektív, ktorý sa dlhé roky v škôlke budoval, vytváral príjemnú atmosféru pre zamestnancov, deti aj ich rodičov. O vzájomnej spolupatričnosti svedčia aj spoločné akcie, na ktorých sa stále stretávate, aj keď mnohé z Vás už dávno odišli na zaslúžený dôchodok. Nech Vám to ešte dlho vydrží.

Julka, ďakujeme Ti za všetky abrahámske deti, ktoré prešli Tvojimi rukami. Za všetkých ich rodičov, keď si nám odborne pomáhala s výchovou detí, aj keď sme sa mohli trochu hnevať a žiarliť, keď nám deti plakali a nechceli ísť domov zo škôlky. Ďakujem Ti za obecné zastupiteľstvo, za to, že sme „takmer ani nevedeli“, že nejakú škôlku máme. Aj to svedčí o Tvojich výborných manažérskych schopnostiach.

I keď nám je veľmi ľúto, končí sa jedna etapa, aby sa pre Teba mohla začať tá nová. Nová, keď sa budeš môcť venovať svojim koníčkom, rodine, všetkému, na čo si doteraz nemala čas. Prajeme Ti najmä pevné zdravie, veľa elánu, veľa dobrých priateľov. A keď sa Ti zachce, radi Ťa tu v Abraháme privítame.
Bolo nám cťou, že sme mali vyše tri desaťročia v Abraháme Julku, učiteľku a riaditeľku, ktorej zamestnanie bolo zároveň jej povolaním.

ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

ZÁPISNICA ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ABRAHÁME DŇA 29. 4. 2025

Starosta obce Mgr. Tibor Ležovič otvoril zasadnutie obecného zastupiteľstva a privítal všetkých prítomných. Starosta skonštatoval uznášaniaschopnosť obecného zastupiteľstva.

Poslanci jednohlasne schválili predložený program.

Kontrola plnenia uznesení

– VZN č. 1/2025 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Abrahám bolo zverejnené a zápis detí do prvého ročníka základnej školy prebiehal v súlade s týmto VZN.

– Rokovací poriadok bol prepracovaný podľa pripomienok, zverejnený a zaslaný poslancom.

– Zámer na prenájom nebytového priestoru v budove č. 170 so schválenými podmienkami bol zverejnený na úradnej tabuli obce a webovom sídle obce.

– Zmluva o zriadení vecných bremien v prospech spoločnosti Západoslovenská distribučná a BO.NE.S – trvá – zmluvy zatiaľ neboli podpísané všetkými účastníkmi zmluvy a doručené.

Interpelácie poslancov

Poslankyňa Ing. Takáčová upozornila na výsadbu stromov v obci – líp z projektu. Podotkla, že to bolo nešťastné riešenie posadiť toľko stromov hlavne na cintorín, pretože sú posadené v blízkosti chodníka a hrobových miest. Podotkla, že je rozumné sadiť stromy, len treba zvážiť druh dreviny podľa miesta, kde má byť vysadený. Poslanec Ing. Koška informoval, že niektoré stromy bol aj presádzať, boli posadené naozaj nevhodne.

Poslanec Ing. Koška informoval, že sa u pani ekonómky dotazoval, či poplatky, ktoré sú platené Povodiu Váhu za odber podzemnej vody, sú započítané do nákladov na pitnú vodu. Všetky náklady sú zarátané do ceny vody.

Poslanci prerokovali a schválili čerpanie rozpočtu za I. Q 2025.

Poslanci prerokovali a jednohlasne schválili zmeny rozpočtu

Schválenie nájomnej zmluvy o prenájme a podnájme nebytových priestorov za účelom prevádzkovania masážneho salónu.

Starosta informoval prítomných o:

– stretnutí s hydrológom, ktorý bol pozrieť na vodnom zdroji a podal informácie o možnostiach, ktoré sú reálne možnosti z hľadiska vrtu pitnej vody,

– možnosti vývozu sutiny zo zberného dvora,

– pripojení vodárne ku kanalizačnej sieti, budúci týždeň bude prebiehať realizácia,

– poruche vodovodného potrubia pri zdravotnom stredisku,

– realizácii projektu pri zastávke pri háji,

– cykloaltánok (v najbližších dňoch sa s ňou začne),

– realizácii projektu parkoviska pri kostole (v najbližších dňoch sa s ňou začne),

– podaní projektu na chodník pri pošte – je schválený,

– podaní projektu na rozšírenie kanalizácie v obci – Družstevná ulica je po prvej kontrole,

– podaní projektu na osvetlenie v športovom areáli,

– podaní projektu na opravu sôch – Pomníka padlých vojakov a kríž pri kostole cez nadáciu vo výške 10 000 €,

– vypracovaní cenovej ponuky na dodanie projektovej dokumentácie na cestu v časti Záhumenice,

– zrecyklovaní (oživení) filtra na vodnom zdroji. Ešte je možnosť, že sa pridá ďalší v prípade, že to nebude postačovať.

Poslanec Ing. Koška sa dopytoval, akým spôsobom platí Kynologický klub za používanie športového areálu. Ekonómka nebola prítomná, požadované informácie budú poslancom poslané.

Návrhy a dotazy občanov

– P. Dobiš sa dotazoval na kanalizáciu na Družstevnej ulici. Starosta informoval, že žiadosť prešla prvou kontrolou. Predchádzajúca žiadosť prešla všetkými kontrolami, ku schváleniu kompletnej žiadosti však nedošlo.

– P. Kopáčik sa informoval, či sa ľudia napájajú na kanalizáciu, pretože stretáva ľudí, ktorí nevedia o tom, že je kanalizácia už v prevádzke. Starosta informoval prítomných, že o spustení kanalizácie boli občania informovaní obecným rozhlasom, v obecných novinách, na obecnej stránke. Obec znova zverejní na stránke informácie o povinnosti napojiť sa na kanalizáciu, prípadne dokladovať odvoz a likvidáciu odpadových vôd, informácie o priestupkoch a následkoch (pokutách). Takisto bude občanom doručená výzva na pripojenie. Následne bude obec v zmysle platnej legislatívy povinná pristúpiť ku kontrole domácností na uliciach so spustenou kanalizáciou a vyžadovať potvrdenie o odvádzaní odpadových vôd.

Diskusia

– Poslanec Ing. Koška sa informoval o nutrii pri vodnej nádrži. Pretože dlhšie ju nikto nevidel, predpokladá, že asi už odišla.

– Starosta informoval prítomných o oprave svetla na kostolnej veži hneď, ako bude voľná plošina, prídu svetlo opraviť, resp. vymeniť.

– Starosta informoval prítomných, že ďalšie zasadnutie OZ sa bude konať 24. 6. 2025.

Starosta na záver poďakoval poslancom za účasť na zasadnutí a zasadnutie poslancov obecného zastupiteľstva ukončil.

Zapísala Katarína Sisková

ZÁPISNICA ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ABRAHÁME DŇA 24.6. 2025

Starosta obce Mgr. Tibor Ležovič otvoril zasadnutie obecného zastupiteľstva a privítal všetkých prítomných. Starosta skonštatoval uznášaniaschopnosť obecného zastupiteľstva.

Poslanci jednohlasne schválili predložený program a zmenu programu. .

Kontrola plnenia uznesení

– Uznesením č. B4/2025/OZ-15 boli schválené zmena rozpočtu č. 2 a zmena rozpočtu Základnej školy M. Tareka v Abraháme. Zmeny boli zapracované do rozpočtu na rok 2025

– Uznesením č. B5/2025/OZ-15 Obecné zastupiteľstvo schválilo nájom majetku obce po zverejnení zámeru, podľa Zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a v zmysle platných Zásad hospodárenia s majetkom obce Abrahám, za nájomné vo výške 55 €/mesiac + energie, pre žiadateľa Mgr. Luciu Lošonskú, bytom Abrahám 488, 925 45 Abrahám, zmluvu o prenájme a podnájme nebytových priestorov za účelom prevádzkovania masážneho salónu. Zmluva bola podpísaná a zverejnená.

Poslanci vzali na vedomie kontrolu plnenia uznesení.

Interpelácie poslancov

– Ing. Jana Takáčová – mala dotaz na úpravu okolia veľkej predajne COOP Jednota. Starosta informoval, že má informácie od predsedu spotrebného družstva, budú okolie upravovať.

– Ing. Peter Koška, PhD., mal dotaz na prekládku na školskej ulici – starosta informoval, že prekládka je odsúhlasená, Tavos, a.s., Piešťany má schválené financovanie prekládky. Prekládka bude realizovaná v roku 2026, bude sa riešiť ako zmena projektu kanalizácie.

Prerokovanie a schválenie Záverečného účtu obce za rok 2024

Kontrolórka obce Mgr. Mária Tomovičová predniesla stanovisko k Záverečnému účtu obce a navrhla Obecnému zastupiteľstvu prijať uznesenia v tomto znení:

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje:

– Záverečný účet obce a celoročné hospodárenie obce za rok 2024 bez výhrad.

– Preúčtovať výsledok hospodárenia za rok 2024, prebytok vo výške 47 461,28 € v prospech účtu 428 – nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

– Tvorbu rezervného fondu vo výške 10 % z prebytku hospodárenia za rok 2024, t. j. v sume 10 829,03 €.

– Prevod finančných prostriedkov vo výške 50 000,00 €do rozpočtu 2025 na krytie kapitálových a finančných výdavkov,

Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie:

– Stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu za rok 2024.

Prerokovanie a schválenie zmeny rozpočtu – rozpočtové opatrenia – poslanci súhlasili so zmenou rozpočtu rozpočtovým opatrením.

Prerokovanie a schválenie zmeny rozpočtu – čerpanie z rezervného fondu – poslanci schválili zmenu rozpočtu – čerpanie z rezervného fondu na pokrytie nákladov na parkovacie miesta pri kostole a Cykloaltánok a na kanalizačnú prípojku z čerpacej stanice v celkovej výške 31 273 €.

Plán práce kontrolóra obce, kontrolórka obce predložila plán práce kontrolóra obce na 2. polrok 2025, poslanci ho jednohlasne schválili.

Starosta informoval poslancov:

– Cykloaltánok a parkovacie miesta pri kostole – výstavba bola dokončená, do 30.6. musí OZ požiadať Poľnohospodársku platobnú agentúru o platbu, refundáciu nákladov.

– Projekt Vodonádržné opatrenia – začína sa s rekonštrukciou chodníka pri Pošte.

– Žiadosť JUDr. Zelemovej o odpustenie poplatkov za komunálny odpad za roky 2024 a 2025 na nehnuteľnosť so súpisným č. 392. Poslanci nesúhlasia s odpustením poplatkov.

– Schválená dotácia na osvetlenie ŠA vo výške 10 500 €, predpokladané náklady sú vo výške 17 318 €. Poslanci berú informáciu na vedomie.

– Schválená dotácia 9639 € na rekonštrukciu pamiatok v obci. Bude sa opravovať Pamätník hrdinov a Kríž pri kostole.

– Návrh dohody o dočasné užívanie pozemku – žiadosť p. Dominika Hrabovského, majiteľa domu s. č. 383 o súhlas, aby udržiaval susedný obecný pozemok bez stavebných zásahov na pozemku – poslanci súhlasili, no treba p. Hrabovského upozorniť, že obec plánuje predať tento pozemok (pozemok, na ktorom stojí dom so s. č. 384). Ing. Jana Takáčová navrhla, aby sa dal urobiť geometrický plán, rozdeliť pozemok a časť pozemku, na ktorom sa nenachádza stavba predať. Vyzvať majiteľa domu, nech predloží stanovisko, v akom štádiu vybavovania je s vlastníctvom domu. Ak si vlastníctvo nevybaví, obec v roku 2026 pozemok predá.

– Ing. Jana Takáčová informovala poslancov o doplnení detského ihriska pri múzeu a vybudovaní časti ihriska pre staršie deti v prednej časti športového areálu.

– Starosta informoval poslancov, že sa bude rozširovať kamerový systém – budú sa dopĺňať 3 kamery (od Hoste, od Malej Mače a na vodný zdroj) a 3 kamery sa opravia.

– Cesta Záhumenice – projekt budúcej stavby. Pod parkoviskom pri Materskej škole ide vedenie elektrického vedenia – je potrebné dať žiadosť o preloženie alebo dať vedenie do špeciálnej chráničky. Starosta komunikuje s projektantom o vyriešení problému.

– Žiadosť riaditeľky materskej školy o odkúpenie pracovného notebooku zakúpeného v roku 2018. Poslanci navrhli vyradiť notebook z drobného majetku.

– Podnety poslankyne NR Ing. Jany Hanuliakovej:

– kameň pred domom so s. č. 123 – majiteľka bola upozornená, doplnila zeleň. Obec nemá žiadne VZN, ktorým reguluje, akým spôsobom si majitelia upravujú priestranstvá pred domami,

– pobyt psov na ihrisku – Kynologický klub má vyčlenené dni na tréning psov a zodpovedá za dodržanie čistoty a poriadku na trávnatej ploche. Obyvatelia obce by mali rešpektovať, že plocha ihriska neslúži na venčenie psov, psi sa môžu pohybovať len mimo plochy ihriska na vôdzke.

– Poslanci vzali informácie starostu na vedomie.

– Ing. Koška upozornil na prebiehajúci súdny spor o pozemky pri bytových domoch a odvolanie sa OZ voči rozsudku a podanie na Ústavný súd ohľadne poplatkov. V poslednom rozhodnutí ústavného súdu z 10. apríla 2025 sa uvádza, že náš zastupujúci právnik JUDr. Hudák namieta, aby obec platila súdne poplatky v sume cca 6200 €. Ing. Jana Takáčová navrhla konzultáciu s právnikom z dôvodu, že OZ nebolo doručené rozhodnutie Ústavného súdu, ktoré na zasadnutie predložil Ing. Peter Koška, PhD. Ing. Peter Koška, PhD., upozornil na skutočnosť, že ak OZ podala odvolanie, musí mať vyčlenené prostriedky v prípade, že súd prehrá (cca 103 000 €) a tiež požiadať OZ o súhlas s podaním odvolania voči rozsudku. Vyzýva kontrolórku, aby preverila, či OZ postupovalo podľa zákona, keď podalo odvolanie a neinformovala OZ o tomto kroku a nevytvorila rezervu, v prípade, že súdny spor prehrá.

Starosta na záver poďakoval poslancom za účasť na zasadnutí a zasadnutie poslancov obecného zastupiteľstva ukončil.

Zapísala Iveta Hrubčinová

Vážení občania,
spoločnosť TAVOS má v ponuke pre našich občanov vývoz žumpy. Pre občanov obce je cena za jeden vývoz , t.j. 9m3 95,- eur s DPH. Cena za vývoz žumpy pre firmy je 105,- eur s DPH + 2,90eur/km /cesta tam a späť/. Manipulačný poplatok ak je žumpa /vývod zo žumpy od hranice pozemku vzdialený viac ako 10m 18,- eur s DPH.

Objednávku na vývoz je nutné zaslať výhradne mailom na adresu: objednavkydoprava@tavos.sk

Objednávka musí obsahovať:

- Meno a priezvisko
- Fakturačnú adresu (pokiaľ je iná ako miesto ťahania žumpy treba uviesť)
- Telefonický kontakt
- Vzdialenosť žumpy od cestnej komunikácie

VÁŽENÍ OBYVATELIA NAŠEJ OBCE ...

S potešením Vám prinášame informácie o nedávno dokončených projektoch a aktivitách v našej obci, konkrétne projektu s názvom „Úprava verejných priestranstiev v obci Abrahám“, ktorý bol realizovaný zo Sprostredkovateľského orgánu Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020. Hlavným cieľom tohto projektu bolo rozšírenie a rekonštrukcia miestnej infraštruktúry, pričom bola vybudovaná oddychová zóna pre cyklistov a rekonštruované spevnené plochy pri rímsko-katolíckom kostole v obci Abrahám.

Nové odpočívadlo je umiestnené na mieste bývalej starej autobusovej plechovej zastávky pri vstupe do lesa. Odpočívadlo je umiestnené na zámkovej dlažbe, kde je vybudovaný drevený prístrešok, odkladací priestor pre bicykle a nádoby na separovaný odpad. Spolu s informačnou tabuľou chráneného areálu Abrahámskeho parku tvorí veľmi pekný a ucelený estetický doplnok našej obce. Toto odpočívadlo slúži nielen cyklistom, ale aj obyvateľom a návštevníkom obce či lesoparku, ktorí môžu využívať jeho výhody, najmä večer, keď spolu so solárnymi lampami prispieva k bezpečnejším prechádzkam. Jeho umiestnenie vedľa parku a informačná tabuľa podporia zvýšenie atraktivity a estetickej a ekologickej úrovne obce, čím spolu vytvárame krajšie verejné priestranstvo. Medzi prvých návštevníkov na druhý

deň po odovzdaní odpočívadla patrili žiaci našej ZŠ M. Tareka s pani učiteľkami, ktorí mali v ten deň poznávací deň

a prechádzku do prírody. Okrem toho blízkosť odpočívadla pri ceste do lesa pritiahne viac turistov, ktorým bude potešením sa sem vracať.

Ďalším pozitívnym výsledkom je rozšírenie parkovacích miest pri kostole, ktoré

poskytuje krátkodobé parkovanie pre návštevníkov a účastníkov obradov. Táto spevnená asfaltová plocha zlepšila kapacitu parkovania, čo čiastočne vyriešilo problém s parkovaním a prispelo k zvýšeniu kvality života obyvateľov obce. Realizáciou týchto projektov sme tak harmonizovali infraštruktúru, zvýšili funkčnosť verejných priestranstiev a podporili rozvoj našej obce.

Úprava verejných priestranstiev má významný pozitívny dopad na kvalitu života obyvateľov, zlepšuje estetický vzhľad obce a jej verejných priestorov. Týmto spôsobom môže prispieť k hospodárskemu rozvoju nielen obce, ale aj celého regiónu. Realizácia týchto projektov zároveň zvýši atraktivitu obce, čo priláka nových návštevníkov a turistov, a tým aj pozitívne ovplyvní miestnu ekonomiku. Rozšírenie a zlepšenie infraštruktúry v obci zvyšuje jej atraktivitu pre súčasných aj potenciálnych obyvateľov a turistov. Budovanie kvalitnej infraštruktúry pritiahne aj nových podnikateľov, čo prispeje k posilneniu ekonomiky regiónu a zabezpečí ďalší rozvoj a prosperitu obce.

Je dôležité uviesť, že realizácia projektu vrátane ceny diela bola vyčíslená na 18 784 €, pričom financovanie bude zabezpečené prostredníctvom refinancovania z Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA), čo znamená, že náklady na obecný rozpočet nebudú zaťažené. V roku 2024 sme tiež získali vrátenie peňazí z PPA vo výške 17 884 € z predchádzajúcich projektov, ktoré boli preinvestované do tohto nového projektu a následne budú preplatené z PPA. Momentálne prebieha rekonštrukcia chodníka pred poštou a obchodom COOP Jednota, čím sa ďalšími krokmi zlepšuje infraštruktúra obce.

V budúcich týždňoch sa začne s rekonštrukciou kultúrnych pamiatok pri kostole, a to Pomníka padlým vojakom vo svetových vojnách z 50. rokov a Kamenného kríža z roku 1759.

Plánujeme ďalšie úpravy a vylepšenia, ktoré prispejú k skvalitneniu života v našej obci. S potešením oznamujeme, že v týchto aktivitách budeme pokračovať aj naďalej. Verím, že tieto zmeny prispejú k zlepšeniu kvality života v našej obci a podporia našu komunitu.

S pozdravom

Mgr. Tibor Ležovič
starosta obce

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

NARODILI SA:

Milo Lizák

rodičia Ing. Karol Lizák a Ing. Veronika Lizáková

Vitaj medzi nami!

Manželstvo uzatvorili

Némethyová Patrícia a Norbert Tarr

Novomanželom blahoželáme !

JUBILANTI

60 rokov

Emília Blanarovičová
Ľudmila Bacigálová
Mgr. Miroslav Siska
Marián Manek

70 rokov

Jozef Kopáčik
Jarmila Klementová

80 rokov

Marta Maneková
Ing. Peter Ščasný
Vladimír Krajčovič

85 rokov

Helena Rovenská
Emília Hitková

Jubilantom srdečne blahoželáme !

Darinka,
odišla si potichučky, nenápadne, tak, ako si žila.
Nedá sa nespomenúť, aj keď si už bola veľmi chorá na pokraji síl, nesťažovala si sa na bolesť, „len nech sa už môžem postaviť...“.
Vždy milá, ochotná pomôcť.
Prihovárala si sa nám aj ako redaktorka Abrahámskych novín, rada sa vraciam k tvojim príspevkom, boli trefné, presne si vystihla problémy, na ktoré si chcela upozorniť.
Naše cesty sa stretli vo výbore MO Matice slovenskej, spolupráca pokračovala aj v Klube žien. Nikdy nezabudnem, s akou radosťou si vždy pristupovala k príprave spoločných akcií. Na manželov Bartošovcov sa vždy dalo spoľahnúť. V spomienkach zostane prekrásna výzdoba v kultúrnom dome na plesoch MO MS Abrahám aj obecných akciách, ktorú si s láskou pripravovala.
Ďakujem ti za všetko, milé slová, úprimný záujem o ľudí okolo seba, spoluprácu.
Ďakujem v mene všetkých za to, že si nezištne venovala svoj voľný čas na spríjemnenie života v našej obci.
Odišla si v čase, keď je tu na zemi tak krásne, keď kvitnú Tvoje obľúbené kvety, zanechala si tu v smútku svojich najbližších a priateľov. Nech im dá Pán Boh silu prekonať toto ťažké obdobie.
Zbohom, Darinka!

Za redakciu AN JT

OPUSTILI NÁS:

Dagmar Čambálová
vo veku 81 rokov
Marta Kopáčiková
vo veku 72 rokov
Darina Bartošová
vo veku 65 rokov
Paulína Čambálová
vo veku 90 rokov

Ostalo len tiché miesto na cintoríne, miesto plné žiaľu, spomienok a sĺz.
Česť ich pamiatke!

Dňa 10. 7. 2025
sme sa na cintoríne v Seredi naposledy rozlúčili bývalou učiteľkou našej školy
Mgr. Máriou Mockovou

S vďakou a úctou budeme spomínať.

Mgr. Mária Mocková, *spodný rad prvá z prava*

OD PÝCHY K PRACHU: TRAGÉDIA ABRAHÁMSKYCH KAŠTIEĽOV

Kde bolo, tam bolo, v jednom lese kaštieľ stál. Jeho múry pamätali si šľachticov, čo kedysi v ňom prebývali a k ľudu dobrú vôľu mali. V jeho komnatách šepkali sa príbehy starých čias a stromy v parku za kaštieľom všetky rozhovory i šľachtičien smiech počúvali. Dedina, pri ktorej kaštieľ stál, niesla meno, ktoré ľudia vyslovovali s úctou – Abrahám. Lebo na jeho obyvateľov sa požehnanie vzťahovalo, ktoré Boh biblickému Abrahámovi dal. Ono sľub hojnosti, potomstva a Božej ochrany zahŕňa.

Jedného dňa však taká silná búrka prišla, že aj najstaršie duby v parku sa otriasli. Vietor fučal, okná kaštieľa sa chveli, dvere lietali. Panstvo vo všetky strany zutekalo a nikdy už cestu späť nenašlo. Búrka za sebou iba spúšť nechala. Dnes už kaštieľ nežiari, lež stále stojí. A kto sa do ticha jeho stien započúva, môže začuť hlasy minulosti a vôňu starých čias.

Aj takto by sa dalo písať o kaštieli v Abraháme. V obrazoch predchádzajúcich riadkov sa však čiastočne ukrýva skutočný osud nie jedného, ale hneď dvoch abrahámskych kaštieľov. Už len hŕstka ľudí si pamätá ich krásu a majiteľov. Mnohí kaštieľ poznajú ako liečebňu a pre dnešných návštevníkov je už len nebezpečným miestom, kde vystrájali vandali a príroda sa prejavila vo svojej sile. V mojich potulkách za Abrahámčanmi minulosti som v jednom z archívov objavila dokument, ktorý posudzoval stav kaštieľa ako zašlú stavbu s preborenými podlahami, prehnitými konštrukciami, ale múry vraj boli postavené z tehál dobrej akosti. A než by mal kaštieľ takto prázdny stáť napospas svojmu osudu, nech sa radšej zbúra a z tehál rodinné domčeky pre robotníkov postavia. Dokument bol vytvorený 9. júla 1945. Uvedomila som si, že v tomto roku uplynie 80 rokov od začiatku konca jedného z kaštieľov a rozhodla som sa zistiť viac. Viac teda napíšem aj vám.

Obec Abrahám patrila v priebehu stáročí viacerým rodom. Posledným z nich bol rod Esterházy. Po viacerých dedeniach v roku 1866 pripadol malý majetok v Abraháme mladému Karolovi Esterházymu. V roku 1883 dal v parku za dedinou postaviť poschodový poľovnícky kaštieľ, ktorý mal slúžiť jemu a šľachte z okolia na zábavu. Gróf Karol sa oženil s Mary Evelyn Hamilton Charters narodenou v Belfaste v Severnom Írsku v Spojenom kráľovstve. Do Abrahámu priviedol svoju manželku aj svojho prvorodeného syna Michala. Po čase bol kaštieľ pre panstvo malý, lebo do rodiny pribudli ďalšie deti – Karol, Ilona a Géza. Gróf preto dal v roku 1899 postaviť nový secesný kaštieľ. Autorom návrhu stavby bol Joseph Urban, viedenský architekt ovplyvnený secesiou.

Návrh secesného kaštieľa

Nový kaštieľ bola dvojpodlažná budova s obdĺžnikovým pôdorysom, na bielych fasádach vynikali pozlátené kruhové rastlinné motívy miestami doplnené zelenou farbou. V prednej časti sa vypínal oblúkovitý salón s terasami po oboch stranách, ktoré viedli do parku. Jeho hlavný vchod bol situovaný zo zadnej strany. Hlavné časti budovy tvorila dvojpodlažná hala s predsieňou. Za pánskym salónom mal gróf svoj ateliér zariadený v arabskom štýle, obývaciu izbu, knižnicu a pracovňu, vedľa dámskeho salóna bola jedáleň, do ktorej sa jedlo prinášalo z kuchyne nachádzajúcej sa v starom kaštieli cez spojovaciu chodbu, v ktorej bola vykurovaná zimná záhrada. Na poschodí boli súkromné izby pre grófsky pár, mladú grófku i jej vychovávateľku. Niektoré zdroje uvádzajú, že sa v kaštieli nachádzalo veľa umeleckých diel, starožitností, poľovníckych trofejí, pamiatok z ciest po svete, najmä z Egypta. V starom kaštieli okrem kuchyne zariadili izby pre troch synov a pre služobníctvo.

Upravený poľovnícky kaštieľ

Secesný kaštieľ

Rodičia grófovej manželky boli zámožní a dcére pravidelne posielali finančné renty, aby pre ňu zabezpečili vyššiu životnú úroveň. Smrťou rodičov a nesprávnym investovaním sa skončil pravidelný prísun financií a Esterházyovci sa zadlžili. Ešte v čase 1. republiky prišli v exekúcii o nábytok z niekoľkých izieb a predali i majer v obci. Keď v roku 1919 gróf Karol Esterházy, prvý majiteľ kaštieľa, zomrel a zomrela i jeho manželka v roku 1932, dedičmi abrahámskych kaštieľov

Poľovnícky kaštiel z roku 1883

sa stali ich deti. Tie postupne z Abrahámu poodchádzali a v rokoch 1944 – 1945 boli kaštiele obývané iba správcami. Majitelia sa v nich zdržiavali len 2 – 3 dni do roka. Jednou správkyňou kaštieľa bola Katarína Burianová z Abrahámu. V poslednom roku vojny bola svedkyňou rabovania. Na Stanici NB vo Veľkom Dioseku 26. mája 1945 pred svedkami vypovedala: *„... počas pobytu nemeckej armády z tohto kaštieľa boli so súhlasom správcu ... odnesené 2 otomany potiahnuté látkou, 4 stoličky potiahnuté jeleňou kožou, 2 stoly, 3 kachle na koks, stojan na šaty, 1 posteľ s troma matracmi a 3 deky. Tieto veci sa do kaštieľa viac nevrátili. Dňa 1. apríla 1945 asi o 6. hod. prišli do kaštieľa ruskí vojaci, ktorí mi rozkázali, aby som im otvorila všetky izby. Keď som izby otvorila, hneď začali otvárať kasne v izbách, prádlo a papiere z kasien rozhadzovať po dlážke ... Pri tomto všetko rozbíjali a čo bolo lepšie a cennejšie, menovite prádlo a šatstvo, odnášali so sebou na vozoch preč. Toto ničenie a odnášanie rôznych vecí trvalo niekoľko dní a keď to videli civilní obyvatelia z Abrahámu, ..., vrhli sa tiež na veci v kaštieli a každý odnášal všetko, či už to bol nábytok alebo prádlo alebo iné veci, do svojich domov.“* Túto výpoveď potvrdili traja svedkovia z Abrahámu – predseda MNV, notár a strážnik v kaštieli. Počas vyšetrovania sa zistilo, že niektorí Abrahámčania majú rôzne veci pochádzajúce z kaštieľa, ale v prítomnosti predsedu ONV v Galante a predsedu MNV v Abraháme sa dohodlo, že neoprávnene odnesené veci nebudú u týchto ľudí zhabané a môžu si ich ponechať až do rozhodnutia ONV v Galante. O dva týždne prišiel ku kaštieľom znalec, ktorý urobil obhliadku, vypracoval znalecký posudok a začiatkom júla ho zaslal na ONV v Galante. Stálo v ňom, že starý i nový kaštieľ a priľahlé budovy sú v zlom stave a nebezpečné, že MNV v Abraháme žiada budovy rozobrať a tehly použiť na výstavbu rodinných domkov pre robotníkov, lebo by sa iste nenašiel nik, kto by budovy opravil. V závere odporučil vyhovieť žiadosti MNV v Abraháme o búranie kaštieľa.

Secesný kaštieľ v popredí, vľavo poľovnícky kaštieľ

Návrh interiéru secesného kaštieľa

Návrh interiéru secesného kaštieľa

Prešli štyri roky a obec Abrahám v auguste 1949 podala (ďalšiu) žiadosť o strhnutie niektorých budov, menovite budovu starého kaštieľa (a dve stodoly), pretože ten je od roku 1945 neobývaný a v dezolátnom stave. Pozemnoknižným vlastníkom kaštieľa bol stále gróf Karol Esterházy, no všetok jeho majetok bol konfiškovaný v roku 1945 v zmysle Nariadenia SNR č. 104/45 (konfiškácia a urýchlené rozdelenie majetku Nemcov a Maďarov, zradcov a nepriateľov slovenského národa). Rozobratím budovy by obec prišla k staršiemu stavebnému materiálu. (MNV Abrahám v oznámení pre ONV v Galante z 19. 9. 1949 uvádza, že obytná budova na parc. čísle 1871 patrí podľa prídelovej listiny politickej obci Abrahám; parc. číslo 1871 je podľa katastrálneho úradu pozemkom pod starým kaštieľom a priľahlými budovami). Nový secesný kaštieľ sa už v žiadnej žiadosti ani inom dokumente nespomínal. Bol do základov rozobraný obyvateľmi Abrahámu...

ONV v Galante si na základe žiadosti o zbúranie kaštieľa vyžiadal čísla pozemnoknižnej vložky a parcely, na ktorých stál kaštieľ i dve stodoly. Obec Abrahám 3. decembra 1949 uviedla vyžiadané čísla, pričom znova uviedla, že budova kaštieľa aj vedľajšie stavisko je vlastníctvom politickej obce Abrahám, pričom *„vlastnícke právo sa odvodzuje od zápisničného návrhu MRK v Abraháme, podľa ktorého jak MRK tak MNV, MAV a MOKSS, teda všetky verejné zložky v obci doporučili pridelenie týchto nehnuteľností v prospech politickej obce Abrahám, i keď formálne prídelové pokračovanie nebolo ešte skončené a vlastnícky výmer ešte nebol vydaný“* (MNV v Abraháme Okresnému národnému výboru v Galante).

1. februára 1950 Povereníctvo školstva a osvety v Bratislave oznámilo ONV v Seredi, že nemá námietky proti zbúraniu budovy kaštieľa. Malo však podmienku, aby aktuálny stav kaštieľa zdokumentovali fotograficky, prípadne pripojili snímku kaštieľa v nepoškodenom stave a všetko poslali ich oddeleniu ochrany pamiatok. ONV v Seredi sa obrátilo na Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Piešťanoch a vyžiadalo si od neho, aby zaujalo stanovisko k zbúraniu kaštieľa, pretože majiteľom kaštieľa je Československý štát a predmetná budova nebola ešte (formálne) nikomu pridelená. Povereníctvo pôdohospodárstva odpovedalo, že bez dovolenia zakázalo búrať objekty na skonfiškovaných majetkoch. O tri dni však dalo súhlas na búranie starého kaštieľa na základe ústnej žiadosti predstaviteľov obce Abrahám pod podmienkami: 1. ak sa v komisionálnom šetrení ukáže, že kaštieľ nie je vhodný na užívanie a investície doň by boli neužitočné, 2. ak bude vykonané ocenenie budovy kaštieľa podľa príslušných smerníc, 3. ak prídelca ešte pred búraním zaplatí prídelovú cenu v hotovosti v prospech Slovenského pozemkového fondu, 4. ak bude búranie prebiehať pod dozornom oprávnenej odbornej osoby, 5. ak získaný stavebný materiál obec použije na výstavbu verejných budov v Abraháme.

16. marca 1950 sa konalo komisionálne šetrenie za účasti predstaviteľov vyššie spomenutých povereníctiev a predstaviteľov obce. Podľa zástupcu ONV v Seredi bola budova opraviteľná. Preto sa komisia zhodla, že osloví verejné ustanovizne, či by niektorá z nich objekt prijala, opravila a náležite využila. Výsledkom bolo, že žiadna z oslovených ustanovizní neprejavila o objekt záujem, a tak ONV v Seredi 10. júna 1950 naliehal na Povereníctvo vnútra, aby rozhodlo, či by budovu v blízkej budúcnosti mohlo opraviť a využívať ako rekreačné stredisko pre mládež, alebo dalo súhlas s vydaním búracieho povolenia. Povereníctvo vnútra uviedlo, že budova kaštieľa mala byť opravená už v roku 1945, no aktuálna situácia neumožňuje žiadnemu rezortu uvoľniť financie na opravu. Preto rozhodlo o búraní a súhlasilo, aby získaný stavebný materiál obec Abrahám pridelila miestnemu JRD na stavbu hospodárskych a iných budov JRD. Vzhľadom na túto odpoveď ONV v Seredi vydal 1. júla 1950 výmer, ktorým povolil zbúrať starý kaštieľ i priľahlú budovu...

Tuberkulózna nemocnica

O tri týždne ten istý ONV nariadil MNV v Abraháme, aby búranie kaštieľa bolo zastavené, resp. aby nebolo začaté, pretože mienil budovu kaštieľa opraviť a použiť pre verejné účely. Starý kaštieľ bol tak v nastávajúcom polstoročí stále majetkom štátu, niekoľkokrát rekonštruovaný a využitý rôzne. Na začiatku 50. rokov tu vznikla politická škola na urýchlenú prípravu politických kádrov do funkcií štátu. Tomu zodpovedala aj jeho prvá rekonštrukcia v duchu socialistického realizmu; fasáda kaštieľa bola zbavená všetkých ozdôb, ktoré by pripomínali jej buržoázny ráz a aby boli vymazané spomienky na triedne rozdelenie spoločnosti. Ale už koncom 50. rokov bola v jeho priestoroch zriadená turberkulózna nemocnica pre detských pacientov. V rokoch 1964 – 1966 bol kaštieľ znovu rekonštruovaný a svoju činnosť začala neurologická fakultná liečebňa s kapacitou 70 pacientov. Liečili sa tu deti do veku 15 rokov s detskou mozgovou obrnou po dobu 6 – 7 týždňov. V roku 1975 kaštieľ znova prešiel rekonštrukciou a zriadili v ňom detskú ozdravovňu pre deti s astmou a obezitou. V druhej polovici 70. rokov bol v areáli ozdravovne vybudovaný bazén, detské ihrisko s preliezačkami a hojdačkami, multifunkčné ihrisko, vonkajšie osvetlenie. K ozdravovni upravili a asfaltovali prístupovú cestu a areál oplotili. Ozdravovňa bola v prevádzke do roku 1998, kedy bola z ekonomických dôvodov ukončená (pre nízky počet pacientov).

Po polstoročí sa história začala opakovať. Ozdravovňu opustili jej obyvatelia – pacienti i zamestnanci. Ešte krátky čas ju strážila bezpečnostná služba, no potom do bývalého kaštieľa prichádzali lovci kovov. Zmizli všetky poklopy na kanáloch, radiátory, kovové zariadenie kotolne. Pokapali aj parkety, umývadlá i záchodové misy. Nezvaní návštevníci rozhadzovali, rozbíjali, ničili... Vtedajší starosta obce Abrahám opakovane a rôznymi spôsobmi upozorňoval na rozkrádanie a devastáciu majetku štátu v správe Detskej fakultnej nemocnice na Kramároch v Bratislave. Nepomáhali oznámenia na polícii ani medializácia. Zo strany správcu i ministerstva zdravotníctva pretrvával nezáujem. V roku 2004 bol objekt predaný za zlomok svojej skutočnej hodnoty. Aj keď sa obec Abrahám snažila viackrát získať pôvodný historický kaštieľ do svojho majetku, nepodarilo sa jej to. Vždy sa niekto kompetentný odvolal na dodržiavanie zákona, lež cenou za to bola úplná devastácia kaštieľa. V roku 2005 bola budova i pozemky sprivatizované, ale o objekt sa naďalej nikto nestaral. Navyše niekto zapálil horné poschodie liečebne, na ktorej čiastočne zhorela jej strecha. Predstavitelia obce sa rozhodli naďalej vo veci konať. Snažili sa o návrat majetku štátu a následne obci

Zničený kaštieľ

Abrahám, ktorá mala zámer zastaviť devastáciu a vypracovať projekt na rekonštrukciu a ďalšie využitie kaštieľa a parku. Z uvedeného sa obci nepodarilo nič. Aktuálne je park vo vlastníctve štátu pod 4. stupňom ochrany a majiteľom budovy bývalého kaštieľa s okolitými budovami je SAAR, s. r. o., so sídlom na Blagoeovej ulici v Bratislave. Abrahámčania majú zviazané ruky. No napriek tomu pravidelne prichádzajú dobrovoľníci a park čistia od odpadkov a náletových drevín v grófskom bazéne. Viac nie je (zatiaľ) možné.

Zvláštne, aký odlišný pohľad mali Abrahámčania v priebehu polstoročia na poľovnícky kaštieľ aj na secesný skvost. Naši predkovia pozerali na kaštiele a videli stavebný materiál. Ovplyvnil ich úsudok náročný povojnový stav, núdza, potreba či (ne)znalosť? Čo by bolo, keby nechceli búrať? Získali by oba kaštiele do vlastníctva? Vedeli by ich zachovať? Ako by ich využili? Po polstoročí ich potomkovia pozerali na ruiny a videli kaštieľ. Ani po urputnej snahe sa im ho pre nevôľu kompetentných nepodarilo zachrániť. A pri nečinnosti dnešných majiteľov sa o zvyšok postará čas.

Zostavila Mgr. Eva Kopáčiková

Abrahámske kaštiele, maľba Tibor Bilčík

Zdroje:
Zbierka listín Archív Šaľa, archív Bohumila Čambála, Abrahám – monografia obce, denná/týždenná tlač, internet
Obrázky – zdroj internet

MATERSKÁ ŠKOLA V ABRAHÁME

Niečo sa končí a nie je to len školský rok. Končí sa aj jedna veľká životná etapa našej pani riaditeľky materskej školy Juliany Baňasovej.

Nastal čas, keď sa kovová bránička škôlky, ktorú otvárala dlhých 33 rokov, zatvorila. Dennodenne ju otvárala, najprv ako učiteľka od roku 1996. Vítala deti svojím milým a láskavým prístupom. Naučila stovky malých Abrahámčanov pokore, vzájomnej úcte, trpezlivosti.

Svoju prácu učiteľky milovala tak ako aj každé jedno dieťa bez rozdielu. Vymýšlala hry, divadielka, tematické programy, len aby deti zaujala a viedla ich k tomu, ako byť kamarátom, ako sa nestratiť vo veľkom svete, ako využiť naučené vedomosti, ako byť dobrým človekom.

Svoje pracovné nasadenie, lásku pre prácu a deti dokazovala dlhé roky ako úspešná riaditeľka MŠ Abrahám. Pod jej vedením sa zvyšovala úroveň materskej školy a aj preto sa stala jedným z vyhľadávaných predškolských zariadení v okolí. Svojou pracovnou zanietenosťou nám bola všetkým príkladom, a preto si ju vážime. Nebola to len riaditeľka, bola to aj kolegyňa, kamarátka, ktorá vždy vedela pomôcť, poradiť a aj povzbudiť.

Okrem práce s deťmi denne otvárala svoj počítač, pri ktorom strávila nespočetné množstvo hodín. Pri otázke „Aký si mala víkend?“ často odpovedala: „Robila som štatistiku, chystala som plán porady, písala som inventarizáciu...“, a takto roky plynuli, až nastal čas, keď sa celý pracovný kolobeh zastavil. Prišiel koniec školského roka 2024/2025 a s ním príležitosť zmeniť a užívať si všetky farby a radosti jesene života. Touto cestou sa jej chcem v mene kolektívu MŠ poďakovať.

ĎAKUJEME Ti, Julka, za všetky tie roky, za všetky tie rozhovory, za všetky tie ponaučenia a múdrosti, ktoré si nám s láskou a s pokojom v duši odovzdávala.

ĎAKUJEME Ti za smiech a Tvoju umeleckú dušičku, ktorá ovplyvnila nás všetkých, za dobrú náladu, ktorú si v škôlke šírila.

ĎAKUJEME za to, že si pri nás stála a bola si najlepším priateľom. Zanechala si hlbokú stopu v každom z nás.

Touto cestou by som chcela popriať našej „JULKE“, aby aj dni na zaslúženom dôchodku boli pokojné, plné pohody a dobrej nálady. Aby Tvoje dni plynuli pomaly a v zdraví. Želáme Ti, aby si si našla konečne čas na svoje záľuby, pretože ich je veľa. Aby si viac času venovala umeniu, ktoré máš tak veľmi rada.

Spoločné zážitky na srdce klopú, spomínať bude každý z nás.

ĎAKUJEME!

Monika

Nový školský rok s novou riaditeľkou Materskej školy v Abraháme

Z dôvodu odchodu Mgr. Juliany Baňasovej do dôchodku prichádza k zmene na poste riaditeľky našej materskej školy. Na základe výberového konania do tejto funkcie nastupuje PaedDr. Adriána Krajčovičová, ktorá splnila všetky stanovené kritériá. Novej pani riaditeľke prajeme veľa pracovných úspechov, aby sa tu v Abraháme dobre cítila.

VÝZVA NA PRIPOJENIE NEHNUTEĽNOSTÍ NA KANALIZÁCIU

Obec Abrahám **VYZÝVA vlastníkov nehnuteľností na pripojenie sa na verejnú kanalizáciu** vybudovanú v obci. Pripojením nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu zabezpečíte ekologickú likvidáciu splaškových odpadových vôd prostredníctvom verejnej kanalizácie, zabránite kontaminácii zdrojov pitnej vody, eliminujete nepríjemný zápach v okolí nehnuteľnosti, zvýšite si životnú úroveň – bezstarostný odvoz odpadovej vody a zároveň zodpovedne chránite zdravie svojich detí a rodiny. Súčasne zvýšite hodnotu nehnuteľnosti a ochranu životného prostredia. **Najsprávnejšou ekologickou voľbou vlastníka nehnuteľnosti je pripojiť sa na vybudovanú verejnú kanalizáciu. Ak je v obci vybudovaná kanalizácia, štát nás zákonom zaväzuje sa na ňu pripojiť.**

Podľa § 40 ods. 1 písm. e) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v platnom znení sa za priestupok považuje nepripojenie nehnuteľnosti, ak v obci, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza, je verejná kanalizácia zriadená a vlastník nehnuteľnosti nemá povolený iný spôsob nakladania s odpadovými vodami. Okresný úrad môže uložiť za takýto priestupok pokutu až do 331 €.

„Vlastník stavby alebo vlastník pozemku je povinný pripojiť stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu a splniť technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu a uzatvoriť zmluvu o pripojení s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa stavba alebo pozemok nachádza, je zriadená a vlastník stavby alebo vlastník pozemku nemá povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami. Vlastník stavby alebo vlastník pozemku, na ktorom bola povolená žumpa, je povinný pripojiť stavbu alebo pozemok na verejnú kanalizáciu, ak je to technicky možné a nevyžaduje si to neprimerane vysoké náklady."

Podľa ustanovenia § 36 ods. 4 zákona č. NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) platí:

Ten, kto akumuluje odpadové vody v žumpe, je povinný zabezpečovať ich zneškodňovanie odvozom do čistiarne odpadových vôd a na výzvu obce alebo orgánu štátnej vodnej správy predložiť doklady o odvoze odpadových vôd najviac za posledné dva roky. Odvoz odpadových vôd môže vykonávať len prevádzkovateľ verejnej kanalizácie, obec alebo osoba oprávnená podľa osobitného predpisu. Ten, kto vykonáva odvoz odpadových vôd, je povinný vydať doklad o odvoze tomu, kto o odvoz požiadal; doklad o odvoze odpadových vôd obsahuje meno, priezvisko a adresu toho, komu bol odvoz odpadových vôd vykonaný, dátum odvozu, miesto umiestnenia žumpy, množstvo vyvezených odpadových vôd, názov osoby, ktorá odvoz odpadových vôd vykonala a adresu čistiarne odpadových vôd.

Upozorňujeme ďalej na to, že žumpy, ako drobné stavby, ktoré plnia doplnkovú funkciu pri rodinných domoch a iných stavbách, patria do pôsobnosti stavebného úradu – obce, a to podľa § 55 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, z čoho vyplýva, že obec je oprávnená preverovať aj ich funkčnosť (t. j. nepriepustnosť) a užívanie žúmp v súlade s príslušnými predpismi.

Pripojením nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu vytvárate možnosť prestať obťažovať seba aj susedov nepríjemným zápachom spojeným s nelegálnym vypúšťaním splaškov do záhrad a zároveň ukončíte doterajšiu kontamináciu pôdy a vody škodlivými látkami, a to aj v prípade netesných žúmp a septikov.

Veríme, že patríte medzi občanov, ktorým záleží na zdraví a na zveľaďovaní a o ochrane životného prostredia aj pre budúce generácie, a preto svoje nehnuteľnosti pripojíte na verejnú kanalizáciu.

Vážení občania,
dňa 11. 7. 2025 sme obdržali na obecný úrad mail od spoločnosti AVE, a. s., ktorá nám vyváža komunálny odpad. Je poľutovania hodné, ako sa niektorí občania našej obce správajú k pracovníkom tejto spoločnosti. V tento deň viacerým obyvateľom nebol vyvezený odpad, nakoľko nemali na zberných nádobách nalepené nálepky, ktoré si neprevzali na obecnom úrade, hoci poplatky uhradené mali. Viacerí z nich sa ozvali na obecný úrad s tým, že nemajú vyvezenú nádobu, bolo im vysvetlené, z akého dôvodu. Preto žiadame občanov, aby si v prvom rade splnili svoje povinnosti (na prevzatie nálepky bolo dostatok času) a skontrolovali svoje nálepky a neútočili neprávom na pracovníkov spoločnosti AVE. Povinnosťou pracovníkov je kontrolovať nálepky a nie úhrady.
Každú reklamáciu komunikujeme so spoločnosťou a v prípade, že je opodstatnená, spoločne hľadáme riešenie, ako reklamáciu v čo najkratšom čase a k spokojnosti občana vybaviť. Každá reklamácia alebo sťažnosť sa preveruje, nakoľko všetky autá spoločnosti AVE sú vybavené kamerami a reklamačné oddelenie má záznamy k dispozícii.
Z tohto dôvodu Vás žiadame o slušné a úctivé správanie. Ďakujeme za rešpektovanie.
Správajme sa navzájom k sebe s úctou.
Pár slov z mailu:

- Jediným kritériom pre vývoz/nevývoz konkrétnej nádoby našimi pracovníkmi je jej označenie platným identifikátorom vývozu (nálepka a/alebo RFID čip) v čase vývozu.
- Poplatok za vývoz odpadov neuhrádza obyvateľ vývozcovi odpadov, ale nášmu zákazníkovi.
- V pracovnej náplni našich pracovníkov nie je telefonovať na úrad a preverovať ústne vyjadrenia obyvateľov („veď to mám zaplatené/vybavené/dohodnuté...a pod.").
- V pracovnej náplni našich pracovníkov nie je byť vystavený akýmkoľvek verbálnym a fyzickým útokom a vyhrážkam zo strany obyvateľov, ktorí si neplnia záväzky/povinnosti voči nášmu zákazníkovi.
- Každé zvozové vozidlo je vybavené kamerovým systémom, ktorého záznam slúži zároveň ako dôkazný materiál v prípade eskalácie situácie v teréne v rámci vývozu.
- Naši pracovníci majú plné právo brániť sa primeraným spôsobom v zmysle nevyhnutnej obrany.
- V prípade neúmernej eskalácie situácie pri kontakte našich pracovníkov s obyvateľmi bude podľa potreby na miesto incidentu privolaná hliadka poriadkovej polície Policajného zboru.

ČINNOSŤ MIESTNEHO ODBORU MATICE SLOVENSKEJ V ABRAHÁME V II. ŠTVRŤROKU 2025

Členovia Miestneho odboru MS v Abraháme na výročnom zhromaždení schválili plán činnosti na rok 2025 a v II. štvrťroku 2025 pokračovali v jeho plnení.

Tradične sa, ako býva zvykom, matičiari v počte 12 zúčastnili v dome kultúry v Trnave na medzinárodnom dni žien. V kultúrnom programe vystúpil populárny spevák Marcel Zmožek so svojimi piesňami a folklórny spevácky súbor z Dechtíc. Každá z prítomných žien bola obdarovaná červenou ružou.

26. apríla sa matičiari v celkovom počte 18 zúčastnili v Mestskom kultúrnom stredisku na už tradičnej kultúrnej akcii Kantiléna 2025, ktorá je venovaná spevákovi populárnych piesní Karolovi Duchoňovi, rodákovi z Galanty.

Ako je už v našej obci tradíciou, dňa 10. mája 2025 vo večerných hodinách starosta obce Mgr. Tibor Ležovič a predsedníčka MO MS Anna Klementová kládli k pomníku padlých pri kostole vence. Pred kladením vencov bola slávnostná sv. omša v rím.kat. kostole za padlých spoluobčanov v 1. a 2. svetovej vojne, ako aj za židovské rodiny, ktoré žili v našej obci.

Nezabúdame v rámci plánu činnosti ani na brigádnickú činnosť. 20. mája 2025 sa v miestnom lese stretlo 17 matičiarov, aby vyčistili staré Esterházyho kúpalisko od nánosov zeminy a rôznych nečistôt, prístupovú cestu k jednotlivým zastaveniam krížovej cesty a okolie kúpaliska. Naše členky pripravili občerstvenie vo forme špekáčikov, pagáčikov, sladkých a slaných koláčikov. V príjemnom vyčistenom kúpalisku sme zotrvali v priateľskom posedení pri malom pohostení.

Matičiari sa pravidelne každoročne stretávajú na matičnom guláši, kde pozývame aj pravidelných hostí, členov Haulíkovho inštitútu z Trnavy. V tomto roku sme navarili kvalitný srnčí guláš. Nebol to guláš súťažný, ale všetkým prítomným veľmi chutil. Naše členky napiekli pagáče, štrúdle, praclíky, mrežovník a nechýbala ani Sacherova torta. Posedenie sa nieslo v priateľskom ovzduší v spoločnosti našich priateľov a priaznivcov.

V rámci plnenia plánu činnosti sme 12. 6. 2025 zorganizovali nenáročný výlet do krajského mesta Trnava. Sprievodca mestom pán Ďuriš sa s nami stretol pod mestskou vežou, odkiaľ sme prechádzali po Hviezdoslavovej ulici k univerzitnému kostolu sv. Jána Krstiteľa.

Najväčším a najhonosnejším chrámom Trnavy **je dvojvežový kostol sv. Jána Krstiteľa. Ide o prvú sakrálnu stavbu, ktorá bola postavená na Slovensku v barokovom slohu, pričom jej predlohou** sa stal jezuitský Univerzitný kostol vo Viedni. Monumentálna sakrálna stavba sa vyníma na Univerzitnom námestí a v súčasnosti je kostol Katedrálnym chrámom Trnavskej arcidiecézy. Zvonku pôsobí veľmi jednoducho, interiérová výzdoba chrámu hýriaca farbami a zlatom je naozaj dych berúca. Dominantou interiéru je **monumentálny hlavný celodrevený oltár**, ktorý je považovaný za najväčší ranobarokový oltár strednej Európy.

Hlavným prvkom sieňovej výzdoby je **bohatá štuková ornamentika** a **štyri veľké maľby zo života patróna kostola** sv. Jána Krstiteľa – od jeho narodenia až po martýrsku popravu. Ďalšou zaujímavosťou chrámu je **podzemná krypta**, ktorá slúžila ako pohrebná pre rodinu Esterházyovcov a iných popredných šľachticov Uhorska, ako aj pre zosnulých členov jezuitského rádu.

Významný medzník v histórii chrámu je rok 2003, kedy chrám navštívil **pápež Ján Pavol II**.

Túto udalosť dodnes pripomína jeho **bronzová socha pred chrámom, kde sme si urobili spoločnú fotografiu.**

Naša cesta smerovala k Bazilike sv. Mikuláša, ktorá je výraznou pamiatkou mesta Trnava. Nazýva sa aj Dóm svätého Mikuláša alebo Hrubý kostol. Opticky stojí na

najvyššom bode mesta a vďaka milostivému obrazu Panny Márie Trnavskej sa stala významným pútnickým miestom.

Potom sme pokračovali ďalej po námestí k synagóge, ktorá bola prestavaná na kaviareň. Miesto, ktoré dýcha históriou. Dojem jedinečnosti môžete naplno pocítiť už pri vstupe do interiéru. Kaviareň sa nachádza v priestoroch dnes už odsvätenej ortodoxnej synagógy, ktorá bola v Trnave navrhnutá viedenským architektom Jakubom Gartnerom a postavená v roku 1891. Po prečkaní pohnutých časov minulého storočia bola synagóga zrekonštruovaná a v roku 2010 získala ocenenie **Najkrajšia zrekonštruovaná sakrálna stavba na Slovensku.**

Synagóga café v súčasnosti predstavuje jedinečné spojenie krásy, kultúry a umenia s veľkým rešpektom k minulosti.

Nastal čas rozlúčky s naším sprievodcom a pokračovali sme k Weczlerovmu domu, kde sme sa spoločne naobedovali. Poslednou sladkou bodkou však bola káva a chutné torty v synagóge, ktorú sme si všetci vychutnali k krásnych historických priestoroch.

Počasie bolo výborné, nálada vynikajúca, prostredie prekrásne, mesto plné rôznych stánkov, kvetov, ruží a hlavne ľudí, pretože sa tu konala Trnavská brána, týždeň Národnej charity a zároveň bolo aj trhovisko pod mestskou vežou. To všetko prilákalo veľké množstvo účastníkov na poriadaných akciách. Trnava jednoducho „žila", a to bolo na tom všetkom úžasné. Celá pešia zóna ožila spevom, smiechom, tancom a prezentáciou krásnych remeselných výrobkov.

Nenáročný výlet plný krásnych zážitkov – takto by sme mohli hodnotiť náš deň v meste

Trnava. Veríme, že nebol v tomto roku posledný a po Vysokých Tatrách a Trnave sa radi pozrieme do ďalších kútov nášho prekrásneho Slovenska.

Čaká nás množstvo ďalších akcií, ako je matičná púť do Trstína, prípadne celodenný výlet do Senice alebo Skalice, vatra zvrchovanosti v Átriu domu MS v Galante, koncert v amfiteátri v Galante a iné.

Pevne verím, že nás zdravie nazradí a vo veľkom počte sa na jednotlivých akciách zúčastníme. Veď to je aj naším cieľom – zabezpečovať pre našich matičiarov aktívnu matičnú činnosť.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

PIETNA SPOMIENKA 2025

Človek má tendenciu zabúdať a byť ľahostajný k veciam a udalostiam, ktoré sa ho bezprostredne netýkajú. Ľudské zlo v dejinách umožňuje práve ľudská ľahostajnosť. Tak, ako naši rodičia a starí rodičia nás učili nezabudnúť a pripomínať si ako draho sa musel vykúpiť mier, v ktorom dnes žijeme, je zas našou úlohou toto posolstvo odovzdať našim deťom, aby aj ich deti a ďalšie generácie dostali do vienka mier a schopnosť si ho vážiť, vážiť si tých, čo zaň bojovali a položili svoje životy.

My však ľahostajní nie sme a nezabúdame. Preto sa hlboko skláňame pred padlými vojakmi, s úctou a vďakou vzdávame hold všetkým ľuďom, ktorí oslobodili nielen našu obec, ale celú Európu od nacizmu, neľudského režimu, ktorý po sebe zanechal milióny obetí, nenávratne poznačené osudy ľudí na celom svete a spustošenú Európu.

V sobotu 10. mája 2025 sme si pripomenuli 80. výročie ukončenia II. svetovej vojny a 80. výročie oslobodenia obce Abrahám.

Po slávnostnej svätej omši, ktorá bola obetovaná za padlých vojakov I. a II. svetovej vojny a za židovské rodiny, sme sa presunuli k pomníku padlých vojakov. Po zaznení Hymny Slovenskej republiky, príhovore starostu obce, odznení básne a piesní v podaní FS Jatelinka, starosta obce a predsedníčka MO MS Abrahám, prejavili úctu a poďakovanie slávnostným kladením vencov.

Na záver starosta poďakoval všetkým prítomným za účasť, za vyjadrenie úcty.

Kultúrna komisia

NAJVYŠŠIE POĽOVNÍCKE OCENENIA PRE ABRAHÁMSKYCH POĽOVNÍKOV

Slovenský poľovnícky zväz udelil dvom našim poľovníkom – Milanovi Banášovi a Vladimírovi Kopáčikovi ako výraz ocenenia mimoriadnych zásluh o rozvoj poľovníctva najvyššie ocenenie SPZ Zlatý kamzík. Je to výraz ocenenia dlhoročným členom SPZ za ich prístup k zveľaďovaniu poľovných revírov a tiež funkcionárom SPZ, ktorí sa svojou aktivitou (napr. propagačnou a publicistickou) vo vzťahu k širšej verejnosti zaslúžili o to, že poľovníctvo má na Slovensku vysoký štandard. Toto najvyššie ocenenie odovzdali predstavitelia OR SPZ v Galante laureátom 4. júla 2025 na výjazdovom zasadnutí okresnej rady na chate Poľovníckej spoločnosti vo Veľkom Grobe. Ocenenie pozostáva z diplomu, ktorý podpísali prezident SPZ Ing. Tibor Lebocký, PhD., a viceprezident SPZ Ing. Dušan Krajniak, PhD., medaily so stužkou a odznaku, ktorý má laureát právo nosiť. Obaja ocenení sa pripojili k doteraz jedinému nositeľovi Zlatého kamzíka v PZ Dudváh Jánovi Loveckému.

Ročne SPZ na Slovensku udelí asi 30 ocenení Zlatý kamzík – tentoraz to boli tri ocenenia, z toho dve pre abrahámskych poľovníkov. Osobne chcem zdôrazniť, že najvyššie ocenenie SPZ zviditeľňuje nielen ocenených jednotlivcov, ale celé poľovnícke združenie (je motiváciou pre mladých poľovníkov dosahovať tie najvyššie ciele), ale významne sa zapíše aj do kroniky našej obce, kde sa určite venuje pozornosť aj takto oceneným osobnostiam.

Poľovníctvo v Abraháme a okolí má dlhú históriu. Je dobré, že história poľovníctva je spísaná v nedávno pokrstenej knižke Poľovníctvo v okrese Galanta – Podunajská nížina (2025). Pri pozornom čítaní si uvedomíme kontinuitu odovzdávania poľovníckych skúseností a tradícií v konkrétnych rodinách, zo starého otca na syna či vnuka, poľovníctvo má pevné korene vo viacerých našich poľovníckych rodinách. Generačná výchova a príklad prináša schopnosť precítiť zmysel poľovníctva a poslanie pri ochrane prírody, starostlivosti o zver. Poľovníctvo nie je záležitosťou módnej zábavy. Aj preto je odovzdávanie tejto tradície z otca na syna dôležité. Som rád, že v našom PZ sa táto tradícia ctí.

Niečo o našich ocenených poľovníkoch. Starý otec Milana Banáša – Michal Banáš sa spomína už v samých začiatkoch poľovníctva v Abraháme. Ocenený Milan Banáš má priam vrodené zásady poľovníctva a starostlivosti o prírodu, je to komplexný typ poľovníka, ktorý mal vždy výborné poľovné psy. Viac ako 20 rokov pracuje vo výbore PZ, z toho

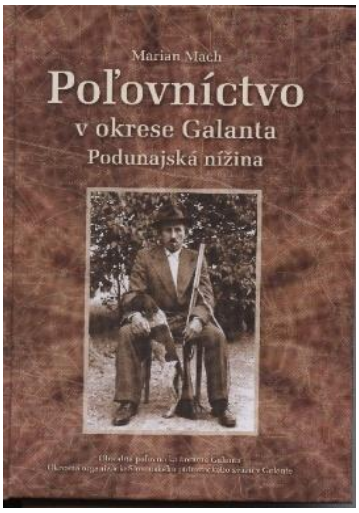
väčšinu ako predseda. Organizuje poľovnícky život združenia, vynakladá veľa energie a času na celoročnú starostlivosť o zver, budovanie krmelcov, zásypcov a napájadiel, ale aj údržbu chaty a oplotenia pozemku. Roky hojnosti sa v poľovníctve dávno skončili, všetko sa rieši brigádnicky, poľovníci sa skladajú na materiál. Málo sa vie o tom, že poľovníci už vysadili viac ako tisíc stromčekov popri poľných cestách v revíri. V súčasnosti sa vedie spolu s ochrancami prírody boj o prietok vody v Gidre. Ak sa neobnoví prietok vody, hrozí vyhynutie rakov, rýb, ale aj iných živočíchov (hrádze si tu stavia aj bobor riečny). Voda chýba aj srnčej zveri, zajacom a bažantom. Je hlavný organizátor už tradičného Poľovníckeho dňa a spolu s ďalšími napr. aj tradičných poľovačiek sokoliarov v revíri. PZ sa stalo významnou súčasťou kultúrneho života našich obcí. Len poľovníci a zúčastnené osoby vedia, čo to znamená 4-krát predlžovať nájomnú zmluvu pre poľovnícke združenie... Pri tejto práci nejde o krátky úspešný beh, ide o celoživotnú systematickú prácu s neutíchajúcim zápalom – a presne to platí o ocenenom Milanovi Banášovi.

Pán Vladimír Kopáčik je viacnásobný majster SR v olympijskom aj univerzálnom trape. I. výkonnostnú triedu získal už v roku 1985, vytvoril slovenský rekord (99/100 v Považskej Bystrici, 1986), stal sa 10-krát majstrom streľby a získal titul Zaslúžilý majster streľby. V roku 2011 sa stal v Porpetto (Taliansko) Majster Európy a v roku 2013 na Svetových hrách v Turíne Majstrom sveta veteránov. Zásadným spôsobom sa pričinil o stavbu, stálu modernizáciu a prevádzku strelnice PZ, kde sa pravidelne konajú strelecké preteky (napr. O pohár predsedu PZ, Karpaty cup). Strelnicu navštevujú významné osobnosti športového strelectva na Slovensku. Vladimír Kopáčik pracoval desiatky rokov vo výbore PZ ako strelecký referent. Viedol najmä mladých poľovníkov k dodržiavaniu zásad správneho odlovu zveri, dodržiavaniu poľovníckych tradícií a zvykov. V posledných rokoch sa stal opakovane Majstrom SR veteránov, na Svetovom pohári paratrapu reprezentoval SR vo Fínsku, Taliansku aj Slovinsku, kde získaval popredné umiestnenia. Ocenenie a uznanie si zaslúžil nielen za dosiahnuté výsledky v streľbe, ale aj za dlhoročnú starostlivosť o strelectvo, strelecký areál a organizáciu desiatok streleckých akcií na výbornej úrovni.

Na záver chceme ešte raz zagratulovať oceneným. Dodatočne im ešte chceme zaželať k životným jubileám najmä zdravie, šťastie, veľa krásnych zážitkov pri vychádzkach do prírody, a samozrejme, aby im poľovníctvo tisícnásobne oplatilo ich starostlivosť a námahu pri ochrane prírody a zveri.

Prof. MUDr. Marián Bernadič, CSc.
tajomník PZ Dudváh

UVEDENIE DO ŽIVOTA KNIHY POĽOVNÍCTVO V OKRESE GALANTA – PODUNAJSKÁ NÍŽINA

V minulom čísle Abrahámskych novín sme informovali čitateľov o tom, že vyšla kniha, v ktorej je stručná história poľovníctva v našej obci. Teraz sa konal „krst“ tejto knihy v nádherne zrekonštruovanom Esterházyovskom kaštieli v Galante. Rodina Esterházyovcov sa spája aj s poľovníctvom v našom regióne.

Vieme, že poľovnícky kaštieľ mali títo grófi aj v Abraháme, je veľká škoda, že sa nezachoval. Na svete boli len dva podobne kaštiele – postavené v klimtonovskom štýle, pôvodne aj so zlatými vlysmi a ozdobami (druhý mimoriadne vyhľadávaný je v Rakúsku). Grófi organizovali mnohé poľovačky napr. v Čeklísi, Tomášikove, ale aj v Abraháme. Gróf Mihály Esterházy bol nielen vášnivý poľovník, ktorý lovil na celom svete – asi najviac v Afrike (v škole je dodnes vypchaný lev), ale bol aj vynikajúci strelec. Vyhral streleckú súťaž na hlinené holuby, ktorú by sme mohli porovnať s dnešnými majstrovstvami sveta!

Ale poďme k prezentácii. Na krste sa zišli štatutári z väčšiny poľovníckych združení v okrese Galanta. Za naše združenie tam boli predseda Milan Banáš, poľovný hospodár Ján Lovecký a autor príspevku v knihe prof. Marián Bernadič. Predsedníctvo tvorili Ing. Zoltán Fekete, predseda Obvodnej poľovníckej komory Galanta, ktorý podujatie uvádzal, primátor Galanty Mgr. Peter Kolek a člen predstavenstva OPK a OKO SPZ v Galante Marián Mach (autor publikácie) a riaditeľ kancelárie SPK **P**aedDr. Imrich Šuba, PhD., ktorý bol aj krstným otcom publikácie.

Uchu aj oku lahodiacom zážitkom boli znelky a poľovnícke halali v podaní Klubu trubačov SR, ktoré zazneli nielen na začiatku akcie, ale aj počas nej.

V sprievodnom slove zazneli mnohé spomienky na poľovnícke časy minulé, hodnotiace slová k dnešným dňom, ale aj výhľady do budúcnosti. Poľovníctvo sa zrodilo z nevyhnutnosti našich dávnych predkov zabezpečovať si potravu. Prešlo plynule do chovu hospodárskych zvierat a do ochrany prírody. Dnes je poľovníctvo neoddeliteľnou súčasťou našej kultúrnej histórie a ochrany prírody. Prezentovaná kniha dokumentuje aj miesto abrahámskych poľovníkov v poľovníctve a je dobré, že konkrétne poľovnícke dokumenty našich členov to potvrdzujú od začiatku organizovaného poľovníctva v našich krajinách.

Poľovníctvo má v našej obci dlhú tradíciu. Zachovali sa dobové zápisy o cisárskej poľovke, ktorú organizoval gróf Esterházy v abrahámskom revíri, kde sa ulovilo tisíce zajacov a bažantov, veľa kusov srnčej zveri, dropov, dokonca aj diviaky. Je škoda, že sa do knihy nedostali niektoré až neuveriteľné poľovnícke zážitky zakladajúcich členov poľovníckeho združenia Michala Banáša, Jozefa Bernadiča, Štefana Loveckého, V. Čambála, či J. Godoviča.

Knižka o poľovníctve je bohato dokumentovaná historickými i súčasnými fotografiami, ktoré dokumentujú život poľovníkov, aktivity poľovníkov na všetkých úrovniach spoločenského života v našej obci. Vydanie tejto knižky sme prijali s nadšením – rovnako ako poľovníci z celého okresu. Možno bude pre nás povzbudením k tomu, aby sme začali spisovať kroniku poľovníctva...

Marián Bernadič

NÁŠ NOHEJBALOVÝ KURT OPÄŤ OŽIL !!!

Tohtoročný máj spojil naše rodiny a priateľov.
Už na jeseň sa zrodila myšlienka obnoviť náš kurt v priestoroch športového areálu spolu s jeho okolím.
Náš nový **Klub rodiny a mládeže** požiadal obec o finančnú podporu a obec bola v tomto smere ústretová.
Hlavnou myšlienkou bolo spoločnými silami vytvoriť príjemné prostredie pre spoločný šport rodičov s deťmi, opekačky, turnaje, súťaže a stretnutia rodín a priateľov, aby sme našu mládež viedli na míle od mobilov a počítačov a budovali a utužovali naše priateľské vzťahy.
Desiatky rodičov, detí a priateľov prichádzalo každý deň v priebehu mája po náročnom pracovnom dni a priložilo ruku k dielu. Vyčistili kurt, ktorý bol zanedbaný už 5 rokov, vymenila sa antuka a čiastočne aj osvetlenie, spravili sme údržbu lavičiek a stolov okolo kurtu a opekaniska a spoločne sa každý deň zasmiali.
Takto sa nám podarilo za jeden mesiac pripraviť areál a uskutočniť 31. mája náš prvý spoločný turnaj rodín v nohejbale a bedmintone, kde sme spoločne oslávili aj Deň detí. Rodičia priniesli batôžky plné dobrôt a ovocia, oprášili svoje športové talenty a s deťmi vytvorili tímy. Radosť detí bola neskutočná.
O mesiac na to, na záver školského roka, sme si to opäť zopakovali.
Touto cestou chcem zo srdca poďakovať každému, kto si našiel čas, energiu a chuť a prišiel pomôcť.
V týchto prázdninových dňoch sa kurt už dá plne využívať a verím, že takýchto akcií bude len pribúdať.
... ako bolo povedané ... spojil sa dobrý nápad, obecné peniaze a ochota ľudí ... a je z toho krásna vec .

Vaša Petra

SPOZNAJ MIKROREGIÓN 11 PLUS A MAS 11 PLUS NA KOLESÁCH

V sobotu 17. mája 2025 so štartom v Cíferi – Páci sa vybrali účastníci na kolesách objavovať severnú časť regiónu. Tradičné cyklo podujatie je určené pre širokú verejnosť, najmä z dotknutého regiónu. Trasa vedie cez určené zastávky v obciach Mikroregiónu 11 PLUS. Na vybraných stanovištiach je pripravené s podporou obcí tradične malé občerstvenie. Tohtoročná trasa mala 40 km so štartom v Cíferi – Páci.
Už tradičnou a medzi účastníkmi veľmi obľúbenou zastávkou v našej obci je vínna pivnica P-OD Abrahám. Aj tento rok sme tu privítali účastníkov malým občerstvením a samozrejme si mohli pozrieť aj priestory pivnice. Po malej prestávke bicyklisti pokračovali smerom na Majcichov.

JT

ŽATVA - DOŽINKY

Z ľava: (harmonikár) Michal Kavický, Viliam Linka, Kamil Janík (dvaja zaním nevieme) Ľudmila Bohunická, Jana Linková, Mária Susedková, Renáta Kašová (Horváthová), Olga Matloňová, Vladimír Krajčovič, Mária Kašová, Viera Púchlová (Bednáriková), Jozef Kollár, Anna Gécová

Tak, ako každý rok aj tento tu máme leto a s ním spojenú žatvu a žatevné práce. Dnes to už tak nevnímame, keď za nás na poliach robia stroje, ale naši predkovia boli úzko spätí s pôdou a od toho, čo sa im urodilo na poliach a kto bol aký gazda, závisel nielen ich osud, ale aj osud ostatných po zvyšok roka. Poďme si, teda priblížiť toto obdobie, keď ešte ľudia chodili do polí a nie do klimatizovaných pracovísk.

„***Obilie*** bolo a stále aj pre nás je hlavným zdrojom obživy. Bývalo sviatočným zvykom, že gazdovia chodili po nedeliach od jara do žatiev na polia obzerať oziminy a jariny Kontrolovali pšenicu, jačmeň, raž či ovos. Ak príroda dožičila najskôr vlahu a potom výdatné slnečné lúče, bol predpoklad, že úroda bude bohatá. Keď sa už suché klásky začali ohýbať k zemi, bol ten správny čas začať so žatvou. Často chodili kosci až z horniakov, tešili sa na výžinok – dohodnutý podiel z úrody. Keď sa vrátili domov, práve sa i u nich začínala žatva.

Pôvodne sa obilie vytrhávalo ručne, neskôr pribudli pomocníci – srp, kosák a kosa. Za koscami (mužmi) postupovali žnice (ženy) a ukladali obilie do hrstí. Tie potom previazali povriesľami zo slamy, sitiny či špagátov. Vznikli snopy, ktoré sa ukladali do krížov, panákov na ďalšie presušenie. Až po niekoľkých dňoch sa zvážalo na vozoch do stodoly.

Pracovať niekoľko dní v rýchlom pracovnom tempe, naklonený alebo ohnutý, v slnečnom úpeku bola naozaj ťažká robota! Zvládnutie žatvy bolo ozajstnou skúškou pre mužov i ženy. Dobrý gazda sa poznal podľa rýchleho a kvalitného kosenia. Ženy tiež nerady ostávali „na chvoste“. Tej, ktorá zaostávala, sa vysmievali, že je nevyspatá, alebo sa obzerá po chlapoch. Podľa toho, ako ktorá „hrsce valí“, súdili, aká je robotnica. Skúsenejší radili slobodným mládencom, aby si ženu nevyberali v tanci, ale práve pri žatve.

Ako všetka robota aj táto šla rýchlejšie pri dobrej nálade, ženci, žnice a hrabačky si ju spríjemňovali rozprávaním, ujúkaním, výskaním a spievaním. Žatevné piesne, ktoré sú veľmi pekné, hovoria o namáhavosti práce či ľúbostných vzťahoch medzi mužom a ženou. Piesne sprevádzali robotu, krátky oddych v tieni stromov, obed, hojdanie detí v kolískach.

Ponechané obilie v panákoch na sušenie lákalo chudobnejších, alebo viac lenivých, aby si ľahko prilepšili, alebo získali krmivo pre statok a hydinu. Keď takého šarvanca prichytili pri čine, dobre ho „vyplatili“. V čase žatvy organizovali mládenci, neskôr aj dobrovoľní hasiči nočné vartovanie, stráženie úrody. Toto vartovanie bolo na prospech nielen kvôli krádežiam, ale aj možnosti predísť vzniku požiaru. (Veľký požiar je zaznamenaný aj u nás v Abraháme, kedy zhorela celá dedina).

Na bohatších hospodárstvach sa po ukončení žatvy konali slávnosti – dožinky. Žnice uvili z najkrajších klasov okrúhly veniec z obilia ozdobili ho lúčnymi kvietkami a stuhami. (Takýto veniec môžete vidieť aj v našom abrahámskom múzeu, ktorý FS Jatelinka zapožičala, aby nevisel len medzi rekvizitami, tieto vence mali v každom regióne iný tvar). Vybraná dievčina s mládencom tento veniec následne pyšne niesli gazdovi. Párik šiel na čele sprievodu, za ním ženy s hrabľami, kosákmi a nakoniec chlapi s kosami a vidlami. Idúc dedinou spievali a výskali. Keď prišli

Z ľava: Marián Krajčovič, Helena Lučanská, Kamil Janík, Emília Tóthová, Štefan Géc, Jozef Žbánek

Na fotke z ľava: Janka Kollárová (Palčová), Anna Gécová, Olga Matloňová, Ľudmila Bohunická, Viera Púchlová, Otília Lichnerová, Mária Svobodová (Krajčovičová),Lucia Ležovičová, Jozef Kollár, Monika Ivančíková, Vladimír Krajčovič, Patrik Kollár, Marián Krajčovič, Štefan Palčo, Andrej Ivančík, Daniel Kollár, Kamil Janík

ku gazdovi (majiteľovi) poľa, podali mu krátku správu o priebehu – ukončení prác, slávnostne mu odovzdali dožinkový veniec a žartovne ho podpichli, že nastal čas, aby ich odmenil. Gazda s gazdinou sa všetkým poďakovali za odvedenú robotu a umiestnili prinesený veniec na čestné miesto. Niekedy sa zrno z dožinkového venca dávalo na štedrovečerný stôl, aby aj nasledujúci rok bol bohatý na úrodu. Dožinky boli zavŕšené oldomášom, bohatým pohostením a zábavou až do rána.“

Dnes už sa žatve, teda okrem poľnohospodárov, neprikladá medzi ľuďmi taký význam. Mnohí z nás sa ani nezaujímajú o svoje polia – kto a ako na nich hospodári, nájdu sa však aj takí, ktorým to nie je jedno. Naši predkovia sa popri práci na poliach starali aj o okolitú krajinu, vysádzali stromy, aby sa potom v ich tieni cez tie najväčšie letné horúčavy mohli ukryť, odpočinúť si, prípadne sa občerstviť ovocím, ktoré sa na týchto stromoch urodilo. Len také prianie do budúcna: Zaujímajme sa viac o svoje okolie, krajinu, v ktorej žijeme, aby bola nielen miestom, kde sa rodí naša obživa, ale aj miestom príjemných prechádzok a odpočinku nielen v letných horúčavách.

Zdroj [1] https://zlaty-fond.sme.sk/dielo/1740/Sochan_Staro-byle-zvyky-slovenskych-rolnikov-pri-polnej-praci/5 [2]https://www.puchov-skenoviny.sk/ludove-zvyky-pri-zatve/

Ing. M. Parák
FS Jatelinka

Ročník II./ 2 strana 6 jún/ 2005

Kroj oblasť Abrahám

Okrem základného rozdelenia ľudového odevu na mužský a ženský možno kroj rozdeliť aj podľa stavu a zaradenia jednotlivca do rodinného a spoločenského života s prihliadnutím na vek (deti, dospievajúca mládež, slobodní, ženatí, vydaté ženy, vdovy, starí ľudia a podobne). S výročnými obradmi a sviatkami (vítanie jari, žatva, dožinky, svadba, krstiny, pohreb, Vianoce) sa vytvorilo množstvo príležitostných odevov zachovávajúcich tradičné prvky kroja, no obohatené o citovo priznačné hľadisko zdôrazňujúce symboliku danej príležitosti.

V minulosti nebolo vidieckeho domu, v ktorom by dievča, či žena neboli vedeli vyšívať. Ako keby táto činnosť ani nezávisela od zručnosti. Jednoducho sa s ňou počítalo ako s vrodenou danosťou. Od jednoduchého účelového spájania stehov na domácom plátne, ktoré bolo na samom začiatku dejín vyšívania, prekonala tak výšivka, ako aj celý kroj neobyčajne bohatý vývoj. Tam, kde už aj sama účelnosť postupne strácala svoj význam, nadobúdala stále väčšiu úlohu pri osamostatňovaní sa o odlišovaní sa farebnosťou a krásou jednotlivých krojov. Stala sa jedným z najpodstatnejších znakov regionálneho odlíšenia ľudového odevu, jeho optickou dominantou, ale aj prostriedkom na vyjadrenie umeleckého nadania jeho tvorkýň. Podmienilo ju prirodzené nadanie ľudu a vnútorná túžba po kráse. **Kroj z oblasti Abrahámu** sa radí do folklórnej oblasti Trnava a okolie. Je to najrozsiahlejšia oblasť na Slovensku charakterizovaná rovnakým ľudovým odevom a výšivkou. Bohatosť kraja sa odzrkadľuje v mnohotvárnej, pestrej a esteticky pôsobivej výšivke. Vyznačuje sa podobne ako piešťanský a trnavský kroj osobitne bohatou zlatou aj farebnou výšivkou (neraz na jemnom tyle), náročnými čipkami pretkávanými zlatými niťami, striebornými sponami, farebnými stužkami s jemnými strapčekmi spletenými zo striebornych nití, kožennými čižmami s vystuženými sárami a výšivkami na päte.

Tradícia ľudového odevu tvorí súčasť nedávno otvoreného múzea v Abraháme. Kroj patrí neodmysliteľne k histórii národa, či dediny, preto by sme chceli aj takto uchovať v predstave ľudí jeho podobu.

H. Bernadičová

ABRAHÁMSKY KOTLÍK 2025

Už pred 16 rokmi sa v našej obci konala prvá súťaž vo varení guláša. Abrahámsky kotlík sa konal aj tento rok a starosta obce, poslanci OZ a komisia pre kultúru ho usporiadali dňa 28. júna. V slnečnom počasí sa Abrahámčania zišli na futbalovom štadióne, aby predviedli svoje kuchárske schopnosti. Aj napriek vysokej teplote sa 11 tímov pustilo s elánom do práce, založili ohníky a kúdoly dymu odštartovali súťaž. Súťažiaci boli pripravení a dobre zásobení ingredienciami. Každý mal svoj vlastný recept, ako urobiť ten najlepší guláš.

Súťažných družstiev bolo 11: RELAX (p. Klasta a spol.), ŠIKOVNÉ GAZDINKY (p. Ištoková, Belková), ŠTYRI ŠIŠKY (p. Michal Šiška a spol.), ABRAHÁMSKA LÍTAČKA (p. Lipták a spol.), LIGUERE (p. Vyskoč a spol.), SUSEDY (p. Takáčová a spol.), KOTLÍKOVÉ BOSORKY (p. Šidová a spol.), MILI (p. Štefánik a spol.), CHATÁRI (p. Mišovič a spol.), HASIČI a MATIČIARI.

Variť sa začalo o 15.30 h a súťaž bola ukončená o 19.00 h, kedy každé zúčastnené družstvo odovzdalo svoju vzorku gulášu na vyhodnotenie. Do práce sa následne pustila porota, ktorá hodnotila tú najlepšiu konzistenciu, vôňu, farbu a chuť.

Tohtoročné umiestnenie:

1. miesto: KOTLÍKOVÉ BOSORKY (Šidová, Parová, Klačová)
2. miesto: LIGUERE (Vyskoč, Kopáčiková, Grosman)
3. miesto: HASIČI

Víťazi si prevzali vecné ceny, diplomy a poukážky s príslušnou hotovosťou. Vecné ceny a diplomy si prevzali aj všetci ostatní súťažiaci, ktorých kuchárske diela boli tiež jedinečné. Nešlo iba o výhru, každý je svojím spôsobom víťaz. Hlavná je dobrá nálada a príjemné posedenie s rodinou a priateľmi pri dobrom guláši.

Deti sa mohli vyjašiť v nafukovacej atrakcii skákacom hrade a naši hasiči pre deti pripravili obľúbenú penu. Na penovú párty sa deti veľmi tešili a určite im v horúcom počasí padla veľmi vhod.

Súčasťou podujatia bol Uličkársky turnaj, ktorý usporiadal Obecný futbalový klub a ktorý sa postaral aj o bufet a občerstvenie.

Po skončení súťaží nasledovala pre vytrvalcov a zábavy chtivých tanečná diskozábava, ktorá bola do skorých ranných hodín.

Poďakovanie za prípravu akcií patrí športovej a kultúrnej komisii, starostovi obce Mgr. Tiborovi Ležovičovi, zamestnancom obce, futbalovému klubu, hasičom a porote v zložení – Milan Banáš, Erik Majnhold a Vladimír Horváth.

Zdenka Siska

ULIČKÁRSKY TURNAJ 2025

Aj tento rok sa našlo dosť šikovných „uličkárov“, ktorí oprášili svoje kopačky a prišli si zahrať futbal. Chuť vyhrať bola veľká. Samozrejme na výsledkoch sa ukázalo aj to, kto celý rok „poctivo“ trénoval. Umiestnením družstvám gratulujeme, ale víťazmi sú všetci, ktorí využili aj túto príležitosť na šport a urobili niečo pre svoje zdravie.

Najlepší strelec Marek Záhumenský

1. miesto Gusko Team **2. miesto Inter Hoste** **3. miesto Obchoďáci**

ABRAHÁMSKY HAFTLÍK 2025

V sobotu 3. mája 2025 sa uskutočnili tradičné detské rybárske preteky Abrahámsky haftlík. Krásne slnečné počasie prialo všetkým zúčastneným pretekárom vo veku 5-15 rokov. Súťaž bola odštartovaná o 8:00 hod.. Pre všetky deti bolo pripravené občerstvenie – grilované špekáčiky a džúsiky. O 12:00 hod. boli preteky ukončené. Potom prišlo na rad vyhlásenie výsledkov a odmeňovanie súťažiacich. Ceny odovzdával starosta obce. Pre najúspešnejších lovcov boli opäť prichystané atraktívne ceny, diplomy a trofeje. Všetci súťažiaci dostali medailu a vecné ceny.

Za prípravu a realizáciu pretekov ďakujeme poslancom OZ Janke Takáčovej, Igorovi Bilčíkoví, Miroslavovi Belkovi, členke kultúrnej komisie pani Ľudmile Horváthovej a zamestnancovi Andrejovi Ivančíkovi.

V neposlednom rade ďakujeme Trnavskému samosprávnemu kraju za finančnú podporu.

Veľké ĎAKUJEME patrí všetkým súťažiacim, ktorí sa zapojili a ktorí si, tak ako správny rybári po sebe všetko upratali.
Veríme, že o rok sa na pretekoch stretneme opäť.

Kultúrna komisia

VENČENIE PSOV – UPOZORNENIE !

Opakovanie je matka múdrosti.

V našej obci pribúda počet majiteľov psov. S týmto trendom však pribúdajú aj sťažnosti obyvateľov na znečistené chodníky a trávnaté plochy po venčení psov. Uvedomujeme si, že samotným upozornením sa situácia zásadne nezmení, no veríme, že pripomínať si základné pravidlá je dôležité pre spoločné spolunažívanie. Vlastniť psa totiž neznamená len zaplatiť daň, ale aj zodpovedne sa starať o všetko, čo s jeho chovom súvisí – vrátane odstraňovania exkrementov na verejných priestranstvách.

Do obce boli zakúpené a osadené smetné nádoby so sáčkami na psie výkaly, pretože povinnosť upratať po svojom psovi platí v celej obci na verejných priestranstvách. Stav košov a dostupnosť vrecúšok obec pravidelne kontroluje.

Pravidelne sa stáva, že na tých istých miestach (Panská cesta, pri Hasičskej zbrojnici, pri Materskej škole ...) a od tých istých psov zostávajú exkrementy „neupratané“. Venčenie psa na verejných priestranstvách je možné len pokiaľ je pes vedený na vôdzke. Ak by to všetci majitelia psov dodržiavali, nestávalo by sa, že pes voľne behá po miestach v obci, vyšpiní sa a majiteľ neuprace. Takisto je nevhodné, aby majitelia nechávali psov ocikávať kríky, stromy a kvety, ktoré majú obyvatelia povysádzané.

Podľa zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú podmienky držania psa, definuje túto skutočnosť takto: osoba, ktorá vedie psa a neodstráni bezprostredne výkaly, ktorými pes znečistil verejné priestranstvo, sa dopúšťa priestupku. Za tento priestupok je možné uložiť pokutu do 65 €.

Zároveň pripomíname, že so psom je zakázané vstupovať do areálu školy, materskej školy, detských ihrísk a cintorína.

Verejný priestor patrí nám všetkým. Ak chceme žiť v čistom a príjemnom prostredí, každý z nás by mal prispieť svojím dielom – v tomto prípade ide najmä o ohľaduplnosť majiteľov psov. Nepríjemné znečistenia nachádzame nielen v tráve, ale aj priamo na chodníkoch, pri domoch či dokonca na miestach určených deťom. V mnohých prípadoch sú nútení exkrementy odstraňovať obyvatelia, ktorí psov ani nevlastnia.

Preto opakovane žiadame občanov, ktorí venčia svojich psov na verejných priestranstvách, aby po nich odstraňovali exkrementy a neznečisťovali tak verejné priestranstvá. Za porozumenie vopred ďakujeme.

MY SME OSLAVOVALI, INÍ NIČILI

Už v útlom detstve cítime krivdu, keď nám niekto zhodí stavebnicu, ktorú sme si postavili, zbúra hrad, ktorí sme vytvorili a pod.

Krivdu cítime i v staršom veku, keď nás obvinia z niečoho, čo sme neurobili. No najväčšiu krivdu cítime, ak niekto ničí, čo sme s dobrým úmyslom pripravovali pre všetkých. Takúto krivdu som cítila i ja, keď som v pondelok 7. júna 2010 šla s pripravenými materiálmi k propagačnej tabuli Miestneho odboru Matice slovenskej v Abraháme na zastávke SAD pri kostole.

Po smrti pána Františka Bilčíka som prevzala starosť o túto propagačnú tabulu spolu s manželom. Odvtedy sme sa snažili, aby boli materiály na nej aktualizované a zaujímavé nielen pre matičiarov, ale i pre ostatných občanov, ktorí si ju mali možnosť prezrieť a oboznámiť sa s činnosťou nášho odboru.

Keď som prišla k tabuli, našla som na nej porozbíjané sklá. Neviem, komu vadilo, že je všetko v poriadku, no bolo mi veľmi ľúto, že takáto vec sa stala. Mrzí ma, že niekto je schopný niečoho takého. Veď matičiarom je možno i rodič alebo starý rodič dotyčných.

Ako si vážite ich prácu? Tiež idete a ničíte všetko, čo vytvorili? Veď tvoria i pre vás!

Je mi ľúto, že k takýmto veciam dochádza. Ako je možné, že nám záleží na našich veciach, ale na veciach, ktoré patria celej obci nám nezáleží? Akú výchovu a postoj máme k zodpovednosti za svoje činy? Ľutujem najmä toho človeka, ktorý je podobné vandalské činy schopný urobiť. Musí byť veľký úbožiak, keď si svoju silu a energiu dokazuje takýmto spôsobom.

Neprajem nikomu nič zlé, iba to, aby i pôvodca tohto činu raz pocítil ľútosť, keď niekto zničí to, čo on vytvoril. Rada by som videla, ako on sám raz bude vychovávať vlastné deti, či bude schopný viesť ich k tomu, že prácu iných si treba vážiť, pretože je určená pre zveľadenie prostredia nás všetkých.

Darina Bartošová

Uverejnené v AN číslo 2 rok 2010

ABRAHÁMSKE NOVINY
Vydáva obec Abrahám www.abraham.sk
Redakčná rada: Helena Bernadičová, Jana Takáčová
Tlač: Obecný úrad Abrahám
Adresa redakcie: Abrahámske noviny, Obecný úrad, 925 45 Abrahám 52, mail: urad@abraham.sk
Publikované príspevky vyjadrujú názory autorov a nemusia sa vždy stotožňovať s názormi redakcie.
Uzávierka budúceho čísla bude 20. októbra 2025.